

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Etyka, prawo i odpowiedzialność sztucznej inteligencji	
AIwB/O/I/ST/B1-26			Ethics, Law, and Responsibility of Artificial Intelligence	
Język wykładów		Polski		
Rok akademicki		2026/2027		
Kierunek		Sztuczna Inteligencja w Biznesie		
w zakresie		-		
Poziom studiów		studia pierwszego stopnia		
Profil studiów		ogólnoakademicki		
Forma studiów		studia stacjonarne		
Semestr / semestry		Semestr szósty		
Przynależność do grupy zajęć		B1.Grupa zajęć kierunkowych obowiązkowych		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	15[h]	1 ECTS
		Ćwiczenia	[h]	
		Laboratorium	[h]	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	Związany z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie zarządzanie i nauki o jakości		0,5 ECTS
	z uprawnieniami			ECTS
	z dyscypliną	Zarządzanie i nauki o jakości		1 ECTS
Forma nauczania		Tradycyjna - zajęcia zorganizowane w Uczelni / zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość		
Wymagania wstępne		Wymagane ogólne rozumienie, czym jest AI, uczenie maszynowe i sieci neuronowe, znajomość podstaw działania systemów komputerowych i algorytmów.		
Jednostka prowadząca		Katedra Biznesu i Finansów Międzynarodowych		
Koordynator		Dr Agnieszka Molga		
Adres strony internetowej pjo		http://weif.uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora		a.molga@urad.edu.pl (48) 361-77410		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Celem przedmiotu jest przedstawienie studentom kluczowych koncepcji i terminologii z zakresu informatyki oraz omówienie jej podstawowych zastosowań.
Treści programowe:	<p>Treści zajęć są powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi.</p> <p>Treści wykładów:</p> <p>Moduł 1: Wprowadzenie do etyki AI (3h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czym jest etyka AI? – definicje, historia, znaczenie 2. Podstawowe dylematy: autonomia vs. kontrola, odpowiedzialność, przejrzystość <p>Moduł 2: Ramy prawne AI (4,5h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Źródła prawa – AI Act, RODO, normy techniczne 4. Ochrona danych – profilowanie, prawo do wyjaśnienia decyzji 5. Odpowiedzialność prawna – cywilna, karna, koncepcja „elektronicznej osoby prawnej” <p>Moduł 3: Systemy rekomendacyjne i manipulacja (3h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Algorytmy rekomendacyjne – bańki informacyjne, dezinformacja 7. Ciemne wzorce, uzależnienia, regulacje (DSA) <p>Moduł 4: Sprawiedliwość i dyskryminacja (3h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Uprzedzenia w AI – źródła i przykłady 9. Audyt algorytmów, wyjaśnialność, zapewnienie sprawiedliwości <p>Moduł 5: Odpowiedzialność i przyszłość (1,5h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Etyczne projektowanie AI, kodeksy praktyk, perspektywy AGI <p>Suma: 15 [h]</p>
Metody dydaktyczne (kształcenia):	<ul style="list-style-type: none"> - metody podające (wykład informacyjny), - metody programowane (z wykorzystaniem komputera), - Obserwacja
	<p>Warunkiem uzyskania zaliczenia jest osiągnięcie przez studenta wymaganych efektów uczenia się określonych dla przedmiotu. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta liczby punktów ECTS przyporządkowanej temu przedmiotowi. Sposób obliczenia oceny końcowej z przedmiotu określony został zarządzeniem Rektora URad.</p> <p>Projekt zespołowy lub indywidualny (100% oceny końcowej)</p> <p>Cel projektu:</p> <p>Analiza wybranego systemu AI pod kątem etycznym, prawnym i społecznym oraz opracowanie rekomendacji lub prototypu rozwiązania uwzględniającego zasady odpowiedzialnej AI.</p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kluczowe pojęcia i koncepcje z zakresu etyki, prawa i odpowiedzialności w kontekście sztucznej inteligencji, w tym podstawowe dylematy etyczne, regulacje prawne (RODO,	K_W10 K_W11	wykład	Zaliczenie na ocenę	Przygotowanie projektu

	AI Act) oraz społeczne konsekwencje wdrażania systemów AI.				
W2	Zna i rozumie mechanizmy powstawania uprzedzeń w systemach sztucznej inteligencji, źródła dyskryminacji algorytmicznej oraz metody wykrywania i minimalizowania ryzyka nierównego traktowania w procesach podejmowania decyzji przez AI.	K_W10 K_W11	wykład	Zaliczenie na ocenę	Przygotowanie projektu
K1	Jest gotów do krytycznej analizy wpływu sztucznej inteligencji na jednostkę i społeczeństwo, do identyfikowania potencjalnych zagrożeń i uprzedzeń w systemach AI oraz do podejmowania odpowiedzialnych decyzji projektowych i biznesowych zgodnych z zasadami etyki i obowiązującym prawem.	K_K01 K_K05	Wykład	Zaliczenie na ocenę	Obserwacja, aktywność na zajęciach obserwacja
	Jest gotów do podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących projektowania, wdrażania i użytkowania systemów AI z uwzględnieniem długofalowych konsekwencji społecznych, kulturowych i środowiskowych oraz do promowania standardów etycznych w środowisku zawodowym	K_K01 K_K05	Wykład	Zaliczenie na ocenę	Obserwacja, aktywność na zajęciach obserwacja

Literatura i pomoce naukowe	
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Coeckelbergh M., <i>Robot ethics</i>, The MIT Press, Cambridge 2022. 2. Nikolinakos N. Th., <i>EU Policy and Legal Framework for Artificial Intelligence, Robotics and Related Technologies - The AI Act</i>, Springer Nature, 2023. 3. Abhivardhan, <i>Artificial Intelligence Ethics and International Law</i>, 2nd Edition, BPB Publications, 2023. 4. Taran K. K., <i>Constituting a regulatory framework in the EU that regulates relations on the using artificial intelligence</i>, Courier of Kutafin Moscow State Law University, 2023 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Aloisi A., De Stefano V., <i>Your Boss Is an Algorithm: Artificial Intelligence, Platform Work and Labour</i>, Hart Publishing, Oxford 2022. 6. Lechterman T. M., <i>The Concept of Accountability in AI Ethics and Governance</i>, [w:] The Oxford Handbook of AI Governance, Oxford University Press, 2022. 7. Vallor S., <i>The AI Mirror: Reclaiming Our Humanity in an Age of Machine Thinking</i>, Oxford University Press, 2024. 8. Nowotny H., <i>In AI We Trust: Power, Illusion and Control of Predictive Algorithms</i>, Polity Press, 2024. 9. Hildebrandt M., <i>Law for Computer Scientists and Other Folk</i>, Oxford University Press, 2020. 10. <i>Copyright Polska. Kwartalnik Stowarzyszenia Autorów i Wydawców</i>, nr 3/2023 (wydanie specjalne poświęcone AI Act i regulacjom AI). 11. Wołoszyn, J. W., & Molga, A. M. (2025). Comparative Analysis of Classification Models Based on the Xception Architecture Using SE and CBAM Attention Modules for Microorganism Image Classification-Methodology and experimental research. W J. W. Wołoszyn & A. M. Molga (Redaktorzy), 21st Century Computer Science - Challenges and Dilemmas : Artificial Intelligence - The Future of IT (No. 345; s. 29–43). Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego. https://katalog.uniwersytetradom.pl/1783601768532/ksiazka/21st-century-computer-science-challenges-and-dilemmas?bibFilter=178 12. 21st Century Computer Science - Challenges and Dilemmas : Artificial Intelligence - The Future of IT. (2025). W J. W. Wołoszyn & A. M. Molga (Redaktorzy), Monografie - Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego (No. 345; s. 155). Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego. <p>Szczegółowy wykaz dodatkowych źródeł i pomocy naukowych na pierwszych zajęciach podają prowadzący.</p>	

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS		
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]	
	Praca własna studenta - zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach i laboratoriach	X	15 [h]
Przygotowanie do zajęć, Przygotowanie do zaliczenia	10 [h]	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	10 [h]/ 0.4 ECTS	15 [h]/ 0.6 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS	

Informacje dodatkowe, uwagi
<p>W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów.</p> <p>Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.</p>